

Štampa vsak četrtek
in vsak s poštom
trajša v Mariboru
s pošiljanjem na dom
in celo leto K 4.—
in pol leta „ 2.—
in četrt leta „ 1.—

Mariborina se pošilja
opredeljeno v tiskarni
na Črtila, izredno
včas hčtv. K. List se
pošilja do odpovedi.

Politični kmeti, ki
imajo družino do-
datno imajo kmeti po-
sobno mariborina.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pravica št. 100
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Recepti se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inszerati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 32.

V Mariboru, dne 11. avgusta 1904.

Tečaj XXXVIII.

Letošnja suša.

Niti najmanjšega oblaka ni bilo videti na sinjem nebu, hladilni vetriči so izostali, solnce je kakor za stavo sipalo vroče žarke na zemljo, vročina je bila neznosna kakor v jutrovih deželah. In kot nevarna tovarišica neprestane vročine zavlada je vsepovsodi huda suša. Občutljivi, naravnost strašni so nasledki te suše po Spod. Štajerskem. Slaba letina, in v zvezi z njo beda, glad in lakota nam pretijo.

Travniki bi morali dati kmalo otavo, a so se posušili, ali pa bo košnja nenavadno slaba. Po mnogih krajih je bilo po povodnih uničeno tudi seno, in sedaj stoje kmetje pred vprašanjem, kako bodo krmili živino. Prodati živine ne kaže, če ni velika sila, kajti cena živini je že začela padati, in čim bolj bi silili kmetje z živino, tembolj bi padala cena živini. Spodnjeavstrijski kmetjski listi nasvetujejo kmetom, naj si pomagajo z nakupovanjem umetnih živil. Zadruga bodo posredovale pri nakupovanju.

Vinogradom je ljubila vročina, a nesreča je, da so druge uime po nekod že ugonobile up na bogato trgatav.

Sadje je zaostalo v rasti ter ostalo drobno. Mnogo pa ga je tudi popadalo. Cena ranemu sadju je zelo velika. V mariborski okolici velja štrtinjak po 20 gl. Kmetje naj letos nikjer ne popuščajo s cenami, kajti denar bodo krvavo potrebovali.

Koruza se ni mogla razviti, storžci se na marsikateri bilki niti pokazali niso. Krompir tudi ni mogel rasti in cena mu je

poskočila kvišku kakor že dolgo ne. Zadnje soboto se je prodajala merica krompirja na mariborskem trgu tudi že po 80 vinarjev. Zelje ni moglo rasti, a upajmo, da si še opomore.

Ajde po mnogih krajih niti sejali niso, ampak pustili praho. Kjer so jo sejali, je ostala pritična in ne bo obrodila.

Za repo je še prišel dež ravno v zadnjem trenutku prav. Dal Bog, da bi že vreme dobro služilo.

Letos bo torej, ker je bila po celi srednji Evropi tako huda suša, gotovo draginja. Ob draginji je za kmeta glavno pravilo: 1. Glej, da boš imel vsaj za silo čez zimo in spomlad živeža, da ti vsaj ne bo treba kupovati. 2. Glej, da boš imel reči na prodaj, po katerih se največ povprašuje in katerim raste cena. 3. Premisli dobro, kako se ti je ravnati v posameznih zadevah, da ne boš imel skode.

V ponedeljek, dne 8. avgusta je začel padati dež. Vse se ga je razveselilo in hvallilo Boga za ta dar. Tudi v torek je deževalo prav tiho in mirno. Da bi ta dež prinesel blagoslov našemu kmetu!

Pevska slavnost v Mariboru.

Slovensko pevsko društvo se je zadnja leta vzbudilo iz spanja ter s prirejanjem pevskih slavnosti zopet zadošča svojim dolžnostim. In že se kaže med občinstvom zopet nekdanja naklonjenost društvu. Pevske slavnosti se prav dobro obiskujejo. Nekdaj so

bile prireditve ptujskega pevskega društva zares najodličnejše slovenske slavnosti, pravi prazniki za slovensko ljudstvo. Nekdanji časi se vračajo! To je pokazala tudi zadnja slavnost v Mariboru, dne 7. avg. t. l. Da bi sedanji odbor ne opešal, ampak vrlo napredoval!

Predno poročamo, kako se je vršila zadnja pevka slavnost v Mariboru, naj še izrečemo tudi misel, ki se je slišala med večaki ob priliki te slavnosti. Pevsko društvo v Ptujju je stremilo sedaj po tem, da ob svojih slavnostih nudi poslušalstvu vedno kaj novega in umetnega. In ravno vsled tega ni imelo vsakokrat sreče pri slavnostih. Saj tudi drugače ni mogoče, če pomislimo, da pri takih slavnostih nastopajo moči, ki pridejo iz vseh strani slovenskega sveta, in katere edino ena vaja skuša strniti v enoto in harmonijo. Zato pa bi naj društvo stavilo lahke, tudi narodne skladbe na dnevni red, a izvajanje težkih umetnih točk prepustilo posameznim pevskim društvom, ki prihajajo k slavnostim. In nastopi takih društev bi se naj postavili na program, da bi jim ne trebalo nastopati še le, ko je že splošen trušč in se za fineso pevskih predavanj premnogi več ne brigajo!

Mogočna trobojnica z Narodnega doma je pozdravljala zadnje nedeljo slovenske goste, ki so prihajali k pevski slavnosti. Pripravljalni odbor je sprejemal na kolodvoru in pa v veži Narodnega doma. Narodne dame so okrasile goste s šopki. V imenu »Glasbene Matic« se je g. prof. Stritov iskreno zahvalil za ljubezniv sprejem.

Listek.

Skoke pri Mariboru.

(Napisal **Gabr. Majcen** po svojem predavanju v Skokah dne 10. julija 1904, prirejenem po „Zgodovini društva“ za Spodnji Štajer.)

(Konec.)

Kakor je iz teh knjig posneti, je na Skokah po letu 1686 bilo razmeroma malo srbskih posestnikov, zato pa več slovenskih. H krstu so pošiljali oziroma botrovali so: 1687 Skok (slovenska nazivka za uskoka), Šteflič, 1689 Smuk, Vogrišek, od 1690 naprej Weber, Šuster, Reich, Knechtl, Kokl, Kokol, Paulin, Tarkuš, Špurej, Goričan, Ulaz (to ime zopet spominja na Srba), Čander, Glaser, 1724 Mešinovič; odslej naprej poleg Slovencev Pletersič, Meslinič, Petričič, Jakopič, Šiberlič; največkrat pa se kot botra imenujeta rodbini Meslinovič (tudi Maslinovič, kar je gotovo le nekdanje Mislinovič) in Pletersček. Čim dalje dol, tem redkeja so srbska imena in tem navadnija slovenska.

Iz poročil, ki jih imamo o dobi po l. 1587, je sklepati, da so Srbi že pred l. 1664 jeli zapuščati Skoke in da so se polagoma do malih ostankov izselili. Koliko let pred l. 1664 se je ta izselivni proces začel, se pa ne da dognati, ker se ne ve, kedaj in od koga je

Sigerstorff »Usgoeken-Hoff« kupil. Gotovo je le, da se je srbska naselbina jela krčiti med 1587 in 1664, brčkone pa že okoli 1600. Potemtakem so Srbi v polnem številu na Skokah bivali le kakih 50 let.

Drugo vprašanje je: na kak način so Srbi ostavili Skoke? Ali so posestva radovoljno prodali, ali pa jih je cesar nazadnje vendar prestavil kam drugam ter Skoke zamenil z večjim zemljiščem?

V tem zadnjem slučaju bi dežela štajerska bila vzela zemljišče nazaj, cesar pa mu ob enem odtegnil svoboščino vsakršnega davka, tudi bi bili Skoke zapustili vsi Srbi do zadnjega. To pa se, kakor vemo, ni zgodilo. Sigerstorff je Pletersčeku »Usgoeken-Hoff« prodal s svoboščinami vred in Srbi so Skoke zapuščali polagoma. Tudi bi se bile, če bi Srbe bil cesar prestavil, v Gradcu ali sploh v kakem vladnem arhivu ohranile kake listine. Takih pa ni. Zato smemo sklepati, da so Srbi drug za drugim svoja posestva prodali, hoteč si iskati boljših domov. Sicer pa jim je, če cesarju ni bilo mogoče, dati jim rodovitnejših in večjih zemljišč, kazalo najbolje, posestva v Skokah prodati; bila so namreč radi svoboščin, ki so bile združene z zemljiščem, ne pa z osebno lastnikovo, in se torej tudi z

zemljiščem vred smele prodati, mnogo vredna, tako da so se dale za nja izkupiti lepe svote.

Ostali pa so v Skokah brčkone le tisti Srbi, ki se jim je iz tega ali onega vzroka godilo bolje, ki jih torej niso razmere primorale, iti dalje. Dokaz za to mi je Mislinovič, tolikratni boter; tudi dandanes so na to mesto pač najraje zbirajo ugledni in imovitejši ljudje.

Kam so se pa odhajajoči Srbi obrnili? Brčkone nazaj v Granico, kjer so se med rojaki izgubili; le tako je mogoče, da so njih sledovi izginili popolnoma.

To torej o dobi, v kateri so Srbi v polnem številu bivali na Skokah. Kako pa se je godilo Skokam nadalje? Naravno je, da ni vsak zmed srbskih 6 posestnikov, ki je svojo lastnino v kup ponujal, našel kupca za vseh 50 oralov, ampak zemljišča so se morala razkosavati; sicer bi tudi krstne knjige ne mogle pričati o tolikih posestnikih. Danes imajo Skoke poleg »Usgoeken-Hoffa« (skoškega dvora), ki je še najbolje ohranil prvotni obseg, 12 kmetij, katerih meri vsaka okoli 20—25 oralov, in 2 »četrtgrunta«, ki imata vsak približno 8 oralov. Prav tako je škoko zemljišče že bilo razdeljeno v začetku 19. stoletja in mogoče, da sega ta razdelitev celo nazaj v ono dobo, ko so Srbi zemljišča prodajali.

Pri običnem zboru so se spremenila pravila društva v toliko, da se ne prirajajo pevke slavnosti vsako leto, ampak vsako tretje leto. Predsednikom se zopet izvoli dosedanji predsednik gosp. Zupančič. Častnim članom se imenujeta g. Matej Hubad, koncertni vodja »Glasbene Matice«, in učitelj dr. Romih na Krškem.

Pri koncertu je sodelovalo nad 100 pevcev. Vršil se je koncert v veliki dvorani, katera je bila polna občinstva. Navdušenje je bilo veliko, in občinstvo je pevke in pevce zahvaljevalo z burnim ploskanjem. Vodil je koncert mladi, a spretni kapelnik iz Trsta g. Vogrič, kateremu je gca Francka Rapočeva poklonila v imenu mariborskih Slovenk laborov venec s slovenskim trakom. Več esmi se je moralo ponavljati.

Po koncertu je bila prosta zabava na prostornem dvorišču »Narodnega doma«, na katerem je zakraljevala kmalu zidane volja. V presledkih so peli pevci »Glasbene Matice« in pa mešani zbor iz Ljutomera pod večjim vodstvom g. Zacherla. Krasni sopran in alt ljutomerskih slavčkov sta se splošno občudovala. Tudi na kegljišču se je prosto sestavljal močan moški zbor, ki je prepeval sebi in drugim v veselje in zabavo. Gosp. nadučitelj Porekar je prečital brzojavne pozdrave.

Rusko-japonska vojna.

Na suhem.

Nemški polkovnik Gaedke piše iz Inkova »Berl. Tagblattu«: »Poleg Kuropatkinove armade stoji še znatna sila ruskega vojaštva v severovzhodni Mandžuriji. Te so pod poveljstvom hrabrega Lineviča, katerega ime je na dobrem glasu še od zadnjih bojev v Kitajski in Mandžuriji. Govori se, da dobi kmalu znatne pomoči. Ko pride 17. armadni zbor, bo imel Kuropatkin 180.000 do 190.000 mož neposredno pod seboj. Trije daljši zbori, ki so na poti, mu bodo povišali število na 300.000. Če k temu prištejemo še čete Linevičeve, posadko portatarsko in čete ob železnici, tedaj moremo reči, da bo ruskih vojakov početkom oktobra v Mandžuriji 450.000 do 500.000 mož. Druga polovica avgusta bo torej, prav kakor je Kuropatkin napovedal, čas, ko se začne razvijati ruska armada, kakor od nje pričakujejo v Evropi.

Iz Petrograda se z dne 3. avgusta poroča: General Kuropatkinjavlja carju: Naše čete so se umaknile 2. t. m. iz Hajčena po cesti proti Aušančanu, ne da bi jih pri tem kaj nadlegoval sovražnik. Kljub izredni vročini se je vršilo gibanje popolnoma redno. Da bi olajšali

Ker izven dvora na Skokah bržčas ni bilo prave hiše, so si novi slovenski naselniki morali sami postaviti take. Edini dvor je že v začetku 19. stoletja z ozirom na stavbo imel obliko, ki na Dravskem polju ni navadna: posebej stoječo, veliko zidano hišo z obokanimi prostori in obširna gospodarska poslopja, ki so tudi bila ločena, dočim so druge kmetijske hiše stavljene v kotu ter imajo tudi gospodarska poslopja pa isto streho. Ne trdim, pa, da je sedanja hiša na tem prostoru tista, ki jo je postavil Aleksič, dasi je videti jako stara. Dvoru, ki mu je bil gospodar Pleteršek, so rekali »frajarjevo«, Pleteršku »fraje«, njegovim ljudem pa »frajerjevi«, in sicer zato, ker je to posestvo, kot nerazkotsano, si bržčas edino bilo ohranilo staro pravico do svoboščin.

Srbska rodovna imena so sčasoma izmrla; danes jih ni več; pač pa služijo kot hišna imena; tako se je n. pr. do najnovejše dobe sedanja Peskova hiša imenovala »pri Markoviču«, Pivčeva »pri Jakoliču«.

Cesarica Marija Terezija je dala, da bi se dača pravičneje odmerila, vso zemljo avstrijskega cesarstva izmeriti in na tej podlagi dačo na novo predpisati. Knjiga, ki obsega te določbe, se imenuje kataster; dovršen je bil l. 1757. Po tem novem katastru so imele vse pravice do svoboščin, kakoršne so bile

pešcem korakanje, imela je vsaka stotnja na razpolago nekaj voz za suknje in druge stvari. Dasi ravno so Rusi ukrenili vse potrebno, vendar je mnogo vojakov zadela solnčarica. Od vzhodnih čet ni došlo nobenih važnih poročil.

Petrograd, 8. avgusta. Kuropatkin brzojavlja carju: Včeraj je neprijatelj rekognosciral na naši južni strani. Ogenj naših topov je zažgal mesto Seučuanza, ki se nahaja 18 kilometrov severozahodno od Njučvana. Sovražnik je pobegnil, pustivši na bojišču topove, municijo in hrano. Begunce je preganjal ogenj naših topov. Istočasno so se naši kozaki navalili na japonsko konjenstvo proti mestu Tenčiatu. Naši konjeniki so razpršili Japonce ter njih prednje čete izgnali iz Tolučia.

Na morju.

Berolin, 3. avgusta. »Berl. Tageblatt« poroča, da se je potopila japonska križarica »Kasuga«, ki je bila napravljena v Italiji. Seveda so to vest Japonci takoj preklicali, ker oni nočejo nikdar priznati svojih izgub. Vendar bo vest bržkone resnična, ker prihaja iz Nemčije.

Port Artur.

Berolin, 4. avgusta. Japonci so doživeli pred Port Arturjem strahovit poraz. Prvi naskok se jim je popolnoma ponesrečil. Z vseh stališč so bili s silnimi izgubami vrženi nazaj. Granate, mine in trdnjave so jim napravile strašno škodo in jih na stotine porazile. 2000 beguncev iz Port Arturja pripoveduje v Čifu, da je padlo 15.000 Japoncev, Rusi pa so izgubili le 5000 mož.

Petrograd, 8. avgusta. Generalni poročnik Steselj je poslal carju iz Port Arturja nasledajo brzojavko: Srečen sem, da vam morem javiti, da so naše čete dne 27., 28. in 29. julija odbile vse navale Japoncev, katerim smo zadali ogromne izgube. Navdušenje naših čet je nepopisno. Brodovje je podpiralo boj, zadajajoč Japoncem izgube na straneh. V teh treh dneh so bile naše izgube 1000 vojakov in 40 častnikov, ki so ponajveč ranjeni. Izgube Japoncev cenimo na 10.000 mož. Te izgube so bile za sovražnika tako težke, da ni imel časa mrtve pokopati in ranjene vzeti seboj.

Petrograd, 8. avgusta. Iz Čifu poročajo, da ondi Kitajci pripovedujejo, da je bil 5. t. m. zopet hud napad na Port Artur. Japonci so bili z velikimi izgubami odbiti. Rusi imajo okolu 100 mrtvih, Japonci so izgubili zopet okolu 10.000 mrtvih in ranjenih. Poveljnik Stössel je osebno poveljeval.

združene s skoškim dvorcem, ugasniti. Vendar so se ljudje te njim neprijetne novotarije branili, kolikor in dokler se je dalo. In tako so tudi Pleterški odklanjali plačevanje dače, opiraje se na dotične listine, ki so jim bile ostale od Srbov.

Cesar Jožef II. je pri cerkvi Sv. Miklavža ustanovil lokalijo, Skoke izločil iz Slivnice ter je podredil novi župniji, ki pa ni dalje trajala nego le od 1785 do 1793.

Leta 1819 je cesar Franc zapovedal, da se kataster Marije Terezije popravi ter prenovi. Ta ukaz je bil povod, da so nastale občinske mape, ki se služijo sedaj. Za Skoke in okoliš se je mapa risala l. 1825; kakor je iz nje razvideti, so se razmere od tistihdob komaj znatno izpremenile. Pri tej priliki se je tudi odlok zastran svoboščin poostiril.

Najnovejšo dobo zgodovine Skok pojasnjuje tudi ustno poročilo starega moža, potomca Pleterškovih, ki se je rodil na frajarjevem. Ta mož je Peter Marat, rojen 1838. Oče mu je bil Peter Marat; ta se je rodil na Kranjskem, služil na Rogozi ter se priženil na frajarjevo; žena mu je bila Marija Pleteršek roj. 1806. Predniki Marije Pleteršek ter gospodarji na frajarjevem pa so sledeči: Boštjan Pleteršek (roj. 1773) in Marija, Miha Pleteršek (1726) in Marija, Jurij Pleteršek (1690) in Helena ter Jurij Pleteršek in Ur-

Železnica okoli Bajkalskega jezera.

Petrograd, 4. avg. Železniški minister Hilkov pojde v nekaj dneh zopet k Bajkalskemu jezeru, da bo navzoč pri dokončanju železnice okoli jezera. Vsi predori so že dovršeni in tiri večinoma položeni. Koncem oktobra, ko postaja Bajkalsko jezero nemirno in za vožnjo nevarno, bo železnica že služila prometu.

Kak bo konec vojske?

Nemški stotnik Karol Tanera poroča »Schles. Ztg.« o izidu vojske: Na to vprašanje odgovarjati je zelo težavno, ker se pri tem vsak najlože zmoti. Kar se tiče Port Arturja, jaz nisem nikakor mnenja generala Meckla, ki misli, da pade Port Artur v kratkem. Jaz sem mnenja, da bodo Japonci zavzeli trdnjavo, če jo bodo sploh zavzeli, šele zelo pozno, kar jim pa ne bo mnogo koristilo. Japonci so po mojem mnenju že izgubili vojsko, ker niso takoj v začetku zavzeli Port Arturja. Tudi bo njim v pogubo, ker prodirajo vedno dalje v Mandžurijo, dočim jih Rusi vedno bolj izvabljajo proti severu. Rusi se bodo lahko umaknili tudi onstran Mukdena, kar jim ne bo nič škodovalo. Rusi naj se umikajo toliko časa, da si priboré nadvlado na morju. Nato naj Rusi prično prodirati in Japonci bodo v zimi 1904/5 doživeli grozovit poraz, ki bo Japonsko popolnoma uničil. Vendar pa se lahko dogode med tem dogodki, na katere sedaj niti ne mislimo ne. Kuropatkin lahko prisili obča nejevolja, car ali pa dvor, da prične prodirati. Tudi Anglija se lahko prične vmešati v te zadeve, in potem bo položaj popolnoma drugačen.

Politični ogleđ.

Sestanki našega cesarja s tujimi vladarji. Sestanek avstrijskega cesarja s saskim kraljem se je vršil dne 5. t. mes. v topicah Lend Gaštajnu. Ta sestanek nima političnega značaja, ampak sta oba vladarja le potrdila staro prijateljstvo. — Letos bo tudi obiskal češko kopališče Marijino toplišče angleški kralj. Tudi tega bo šel tja obiskat naš cesar. Izven države na obisk pa ne gre naš cesar zaradi starosti, tako poročajo listi. Ta sklep je že naznanil tujim dvorom.

Državni zbor bo ba.e sklican prej v zasedanje, kakor se je mislilo prvotno. Sklepa se to iz tega, ker je predsednik avstrijske zbornice grof Vetter brzojavno pozvan na Dunaj, kamor je došel 3. t. m.

šula. Zadnji je brezdvomno sin cnega Jurija Pleterška, ki je skoški dvorec kupil od Sigerstorffa.

Imenovani Peter Marat torej mi je pravil, kar je v detinskih letih, biva oč pri materi, sam videl, slišal in doživel, pa tudi, kar mu je pripovedovala mati kot poročilo svoje matere, torej njegove babice, ki je, rojena okoli 1780, na dvoru kmetov: la prva desetletja po 1800. In to poročilo Petrovo bodi konec moji razpravi.

»Ko sem bil fant, je v veži naše hiše stala omara, polna pisem, med kojimi so nekatera potrjevala, da je frajarjevo prosto vsakega davka. Posestvo pa se je tudi zato imenovalo frajarjevo, ker nobenega, ki ga je zasledovala pravica in ki je stopil na to zemljo, niso smeli ugrabiti; bil je prost, »fraj«. Tako je n. pr. l. 1820 na našo zemljo pribežal Pulko, da se je rešil vojaščine, in ob istem času in iz istega vzroka tudi Kampl. Seveda sta morala oba ostati pri nas ter sta se oženila in njihju roda živita še zdaj v vasi. Babica moja niso plačevali dače, vendar ta svoboda ni veljala za ona zemljišča, ki so se od frajarjevega odločila ter prodala. Babica so imeli le vsako leto in sicer d rektno v Gradec odrajtati en »cvajar«, v vrednosti današnjega krajcarja, ki jim je bil predpisan v opomin, da bi dačo morali plačevati, ako

Volilna pravica za učiteljice. Upravno sodišče je razsodilo, da imajo volilno pravico tudi učiteljice, ne samo učitelji, kakor dosedaj. Na to opozarjamo volilce!

Novo okrajno glavarstvo se bo ustanovilo za okolico Trst. S tem bo ugodeno dolgoletni želji Slovencev, ki so v okolici izključno prebivalci. Dozdaj so bili pod tujostom, kjer vladajo zagriženi Italijani.

Hrvaška zastava na Reki. Reka se je ločila l. 1868 od Hrvaške ter postala mesto s svojo upravo. To so povzročili Madjari, ki so zavladali Hrvatom to lepo primorsko mesto. Tako dolgo so ščuvali Italijane proti Hrvatom, da so mogli v kalnem ribariti ter si prisvojiti mesto, rekoč da je to primorsko mesto za celo ogrsko-hrvatsko državo. Seveda so s tem le hoteli dobiti mesto v roke, ki je dobilo popolnoma ogrsko in italijansko lice; Hrvate so popolnoma izpodrinili. Pri nobeni slavnosti se ni videla hrvaška zastava, ampak samo ogrske in italijanske. Prošli mesec se je pa zopet pojavila hrvaška zastava na Reki. Povodoma obiska ameriškega vojaškega brodovja v reški luki je razobesil reški guverner baron Ervin Rosner v čast gostom poleg ogrske in mestne tudi hrvaško. To je pa italijanaše kakor Madjare grozno razkačilo, kakor da pokaže puranu rudečo cunjjo. In vendar je bilo mesto in je še večinoma hrvaško! Seveda ti nestrpni ljudje nočejo ne trohice pravice niti pokazati svojim slovanskim so- deželanom.

Trgovska pogajanja med Avstrijo in Italijo. Pri sklepanju trgovske pogodbe med Avstrijo in Italijo so nastala skoro nepremagljiva nasprotja, katere je povzročil baje ogrski ministrski predsednik. Ta noče privoliti, da bi se v novi pogodbi privolila uvažanju italijanskih vin kakoršnako olajšava. V Italiji so zaradi tega jako ogorčeni in se hočejo maščevati nad Ogrsko na ta način, da uložijo na uvoz lesa in konj, katerih se največ uvaža iz Ogrske, visoko carino. Lesa in konj, katerih rabi Italija mnogo, pa hoče dobivati iz Argentinije v Ameriki. Po našem mnenju pa so vse te grožnje prazne, kajti Italija je že večkrat nameravala nadomestiti avstrijski les in konje z onimi iz Argentinije, toda prepričala se je vedno, da je ji bilo to le na škodo.

Na Balkanu še vedno ni miru. Vkljub vsem zahtevam evropskih velevladi, pusti turška vlada dalje moriti Bolgare. V Sasumu so Turki oropali 45 vasi, v katerih je prebivalo 12.600 oseb. 8000 izmed teh so Turki

bi jim je cesar ne bil opustil. Prihajali so pa opominski listki, češ, naj plačujejo dačo kakor drugi; nazadnje je nekega dne celo par uradnikov prišlo v hišo, preteč jim, da jih čakajo hude posledice, ako se ne podvržejo davčni dolžnosti. Vkljub temu se babica niso udali, ampak so rekurirali. Rekurze so jim delali razni ljudje, med njimi tudi tedanji centjanževski učitelj Maurus. Tem ljudem so babica izročali pisma iz imenovane omare in tako je prišlo, da jih zdaj več ni, izvzemši tista, ki jih ima Pesek. (Ta pritisk se je godil vsled prenovitve katastra pod cesarjem Francem.) Babica so umrli, ne da bi bili dačo plačevali, zato so pa moja mati potem morali plačati več stotin ter se davčni dolžnosti podvreči. V hiši sta bili tudi dve sablji, s katerima smo otroci včasih igrali. A mati tega nikdar niso dovolili ter vsakokrat djali: »Pustite te reči, da se ne izgubita; dolgo sta že pri hiši in naj ostaneta pri njej.« Mislim, da sta sablji še na kakem podstrešju, bržčas pri Pesku, ki je, ko je bil župan, več starih reči k sebi shranil. Domovino mojo je prevzela moja sestra, ki pa je bila primorana vlasti radi dolgova, katere je ob enem prevzela, prodati jo. Danes je lastnik nekdanjega frajarjevega dvora Jože Divjak. Hiša nosi št. 14. Jaz sem pa zadnji frajar, ki se je porodil v tej hiši, in zato mi tudi ljudje ne pravijo drugače nego frajar.

pobili Nečuvne grozovitosti so se pri tem dogajale. Veliko žensk se je potopilo v reki z otroki vred, da bi ne prišle žive Turkom v roke. Minoli mesec je napadel turški orožnik avstrijskega majorja Richterja, ki je prideljen macedonskemu orožništvu. Napadalec po imenu Hassam Enim se je baje hotel maščevati, ker se je tudi njegovo ime nahajalo v imeniku onih turških orožnikov, kateri se bodo zaradi nesposobnosti izpustili iz službe na zahtevo avstrijskih častnikov. Hassam se je prikradel z nabito puško ponoči v stanovanje majorja. K sreči ga je ta še pravočasno opazil ter mu s pomočjo svojega sluga izvil puško.

Nemška nestrpnost! Vlada je ustanovila v mestih Tešnu in Tropavi v Šleziji na tamčnih nemških učiteljskih slovanske vspelednice. Vsled tega je nastal med Nemci velik krič, kakor da bi se jim bila zgodila velika krivica. V Šleziji je po zadnjem ljudskem štetju 296 tisoč Nemcev, 146 tisoč Čehov in 220 tisoč Poljakov. Toraj skoro še enkrat toliko Slovanov! To jasno kaže nemško nestrpnost. Še bolj na slabšem smo mi Slovenci na Spodnjem Štajerskem. Po zadnjem ljudskem štetju nas je 409.531 in vendar nimamo nobenega slovenskega učiteljskega. In kaj je temu krivo? Naša narodna mlačnost in naši renegati!

Dopisi.

Št. Ilj v Slov. gor. (Südmarka v slovenskih zaostavah.) Pri nas je pač zmiraj »lušno« Dolg čas nam ni nikdar, ker imamo vedno dovolj zabav in veselje. Sami jih sicer pogosto ne prirejamo, ker imamo dovolj drugih skrbi in resnega dela, a tembolj nam skrbijo za kratek čas in zabavo naši nad vse ljubeznivi posilinemci. Priskrbeli so nam n. pr. nove volitve, kjer smo se zabavali seveda na njihov račun. Saj oni niso imeli nobenega veselja in še zdaj jih je strah, mi pa smo še vedno dobre volje, ker delamo za pošteno in pravično stvar... Pretečeni teden pa smo imeli zopet imenitno zabavo. Naši privandraci, ki jih je sama dobrota in ljubezen, hočejo s silo pregnati domače trgovce in obrtnike. Zato hočejo imeti veliki nemški hotel, svojo štacuno, svojega mesarja, peka in Bog ve, kaj še vse. Pa zidajmo, so sklenile pametne glave, saj ima mati Südmarka denarja dovolj. S tujim denarjem pa menda vsakdo lahko zida, k temu ni treba posebne prebrisanosti. In res je blizu predora nekaj prirastlo iz zemlje; mislili smo že, da bo velikanska palača, ki bo zakrivala celi Št. Ilj — no pa je le nekaj bolj navadnega. Koliko truda, koliko jeze je bilo treba, prej ko je vse prirastlo do strehe, tega se gotovo s strahom in grozo spominja vsenemški Čeh Helčl, podomače nadučitelj na slavni nemški šoli. Nemških delavcev ni bilo mogoče dobiti, zato so delali Slovenci. Kolikokrat si je nabasal svojo pipo in je mogočno kakor kak paša prikoral med delavce! A kako ga je peklo, ko je na nemškem zidu slišal samo slovenske besede! Zapovedal je delavcem, da morajo hoditi jest in pit v nemški »kasino«; in ko ga niso ubogali, jim je celo prepovedal vodo zajemat v njegovem (?) studencu. A nič ni pomagalo, delavci se mu ne vdajo. In kakšno presenečenje se je le dočkal na zadnje! Prej toliko sitnosti — na zadnje pa bi se skoro moral skočiti iz kože. Kaj se je vendar zgodilo? Delavci so postavili mlaj — okinčano smreko v znamenje, da je zid dogotovljen. Pa, čujte, strah in groza! G. Helčl zagleda na smreki — peklenščeka — o ne, tega se gotovo ne bi tako grozno prestrašil. Kaj pa je bilo? Poleg frankfurtaric vidi slovenske zastave! Strašno! — Guč, s katerim je morebiti hotel proslavljati »nemški zid« in njegovo dvomljivo bodočnost, mu je zastal v grlu. Mesto lepega govora pa so se vsipale gromske strele na mojstra, na delovodja in druge delavce. Šele ko so po dolgem trudu poklatili z drevesa slovenske zastave, se je

nekoliko pomirila njegova nemška jeza. Delavci so bili silno razburjeni. Zapeli so si slovenske pesmi in so se med glasnimi živio-klici podali v domačo gostilno. Le tako naprej, vrli slovenski delavci. Če komu ni po volji, naj si dobi nemških. Krepka in pridna slovenska roka najde povsod zaslužek! Vidite, g. Helčl, kako malo vam koristi ves vaš trud. Nikdar nas ne bodete ponemčili. Poberite rajše svoja šila in kopita, pojdite kam v sredino Nemčije, morebiti vas tam čaka več sreče. Naše ljudstvo je prepametno in toliko značajno, da se ne da od nikogar voditi za nos.

Žalec. (Skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.) Minoli četrtek je zborovala v lepem, narodnem trgu Žalec v prijazni Savinski dolini velepomembna družba sv. Cirila in Metoda. Častno so bili zastopani štajerski Slovenci, posebno iz Savinske doline. Na kolodvoru v Žalcu je došle goste v imenu domačinov prvi v daljnem govoru pozdravil vlč. gosp. župnik in svetnik M. Koren, v imenu družbene podružnice g. F. Nidorfer, gdč. Lipoldova pa je s primernim nagovorom g. prvomestniku msgr. T. Zupanu izročila krasen šopek svežih cvetic v znak udanosti.

Ko se je č. gosp. prvomestnik zahvalil, igrala je narodna celjska godba več komadov, žalsko pevsko društvo »Edinost« je zapelo dva zbora. Nato so vsi korakali z godbo na čelu pred občinsko hišo, kjer je v imenu občine gospod župan Širca v izbranih in navdušenih besedah pozdravil skupščinarje. Zahvalil se je zopet prvomestnik msgr. T. Zupan.

Ob 10. uri je v bližnji podružnici daroval domači gosp. župnik Koren sv. mašo, med katero je izborno pel moški zbor.

Ob 11. uri je bilo zborovanje v dvorani g. Fr. Hodnika. Prvomestnik msgr. Zupan je otvoril zborovanje.

Nato je poročal tajnik družbe č. g. A. Žlogar o delovanju družbe v minolem letu. Iz tajnikovega poročila posnamemo, da šteje družba sedaj 147 podružnic. (Žal, da jih spi dobra tretjina.) Pokroviteljev pa je v zadnjem letu pristopilo 19 in jih je vseh skupaj 342, ustanovnikov 1222, letnikov 5478 in podpor-nikov 993, torej vseh članov 7944. Od vseh podružnic je 81 mešanih, 31 moških in 35 ženskih. Ženske podružnice že torej presegajo moške! Družba vzdržuje in podpira 25 šolskih zavodov, v katerih se vzgaja 2500 slovenskih otrok, ki bi bili brez te družbe in brez žrtev slovenskih mladolinoljubov večinoma vsi potujčeni. Zahvalil se je vsem podpornikom ter jih prosil, naj ne omaga njihova darežljivost, naj ne zaspi njih navdušenost za dobro stvar, dokler ne zmaga pravična zahteva slovenskega šolstva povsod, koder zdaj še biva naš rod.

G. M. Bradaska, podtajnik družbe, nato pojasni račun za upravo leto 1903, ki je bil odobren. Med dohodki je omeniti od vžgalic 11.800 kron in od kave 3600 kron.

V vodstvo so bili zopet izvojeni: G. Einspieler, dr. Dragotin vitez Beiweis, dr. Fr. Stor, A. Žlogar, in dr. Fr. Tomišek mesto g. prof. M. Petelina, ki je vsled bolezni izstopil; v nadzorništvo gg: O. Dolenc, M. Malenšek, Fr. Povše, A. Svetek in I. Vrhovnik; v razsodništvo gg: A. Kalan, dr. Majaron, dr. Munda, M. Pleteršnik in H. Schreiner.

Akademik g. Ribnikar je poročal o »Narodnem kolku«, ki ga družba sv. Cirila in Metoda prevzame v svojo upravo kot nov vir dohodkov. Nato g. prvomestnik prečita brzojavko na cesarja, ki se je takoj odposlala.

Popoldne je bil skupni obed, pri katerem se je vršilo več napitnic. Prvomestnik msgr. Zupan je izrekel napitnico cesarju.

Dalje so govorili gg: Dr. Karlovšek iz Celja, I. Zelenik iz Slov. goric, dr. Janežič z Volovskega, dr. Dečko, župnik Treiber, dr. Vrštovšek in urednik »Domovine« Ekar. Ob 5. uri je bil koncert, ki sta ga priredila celjska godba in žalsko pevsko društvo »Edinost« na vrtu g. Robleka. Zabava je bila jako živahna do 8. ure, ko so odhajali gosti na

razne strani. Trg Žalec je bil ves v zastavah ter pokazal odlično svojo narodno zavest. Čast mu!

Brzojavni pozdravi so došli skupščini iz Braslovč, Slatine, Osnevéza (dva) in Maribora (dva).

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mladeniški shod. V kozjanskem okraju so priprave tako daleč, da se bo vršil tamkaj mladeniški shod dne 28. avgusta v Zagorju. Natančnejši spored naznanimo. Tudi v slovenjebistriškem okraju in v Gornji Savinjski dolini se pridno delajo priprave. Le iz slovenjegraškega okraja še pričakujemo poročil.

Deželnozbornske volitve. Danes, dne 11. avg. t. l. se snidejo zaupniki iz celega volilnega okoliša Ptuj v Poljčanah, da si postavijo kandidata za četrto skupino.

Katol. slov. politično društvo za slovenjebistriški okraj zboruje v pondeljek, dne 16. avg. v Slov. Bistrici v posojilniških prostorih. Začetek ob 3. popoldne. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Iz Slovenjgradca nam poročajo, da bo tamkaj dne 14. t. m. volilni shod.

Politični shodi v ljutomerskem okraju. Politično in gospodarsko društvo za ljutomerski politični okraj priredi zaradi deželno-zbornskih volitev v IV. kurijo sledeče volilne shode: 1. Dne 14. avgusta 1904 v Ljutomeru ob 8. uri zjutraj v gostilni g. Ivana Vaupotič. 2. Dne 15. avgusta 1904 v Križevcih ob 3. uri popoldne v gostilni g. Ignaca Hauptmann. 3. Dne 21. avgusta 1904 pri Mali Nedelji ob 3. uri popoldne v gostilni g. Franceta Mikl. 4. Dne 28. avg. 1904 pri Sv. Juriju ob Ščavnici ob 3. uri popoldne v gostilni gospe Ivane Kreft. 5. Dne 4. septembra 1904 pri Kapeli ob 3. uri popoldne v gostilni g. I. Divjak. Pri teh shodih razlagali bodo naši poslanci postavbo za novo deželno-zbornsko kurijo. K tem shodom vabljeni so vsi volilni opravičenci, v prvi vrsti delavci, ki do zdaj niso imeli nobene volilne pravice. Za mnogobrojno udeležbo prosi — odbor.

V Čadramu bo imelo katol. politično narodno društvo »Sloga« v nedeljo dne 14. t. mes. po litanijah zborovanje o zadevi IV. kurije. Govoril bo kmet Janez Rudolf. Pričakuje se veliko volilcev.

Osebna vest. Naš štajerski rojak gosp. Tertinek, železniški uradnik v Ljubljani, je prestavljen kot načelnik postaje Vuhred-Marnberg.

Mariborske novice. Za tretje porotno zasedanje v tem letu je imenovan za predsednika porotnega sodišča predsednik okrožne sodnije Ludvig Perko in za njegovega namestnika višji deželno sodni svetnik dr. Fr. Voušek in dež. sodni svetnik Ant. Morocutti in Karl Martinak. — Dne 2 t. m. je utonil v Dravi 12 letni Alojzij Eferl, doma iz Melja. — Sin tukajšnjega mizarkega mojstra Vincenc Serneč se je kopal v Dravi blizu Lembaha. Upal se je predaleč v vodo, ki ga je odnesla. — V pondeljek, dne 8. t. m. je dvakrat gorelo v Mariboru. Ob pol 9. dop. je javil čuvaj, da so se užgale saje v hiši št. 36 Gosposke ulice. Ko je prišla požarna bramba na lice mesta, je našla, da dimnikarji izžigajo saje. Popoldne ob pol 2. je pa začelo goreti v Novi vasi pri Mariboru. Zgo-

relo je gospodarsko poslopje posestnika Fr. Braunig. Hišo je požarna bramba obvarovala ognja. Vsled pomanjkanja vode je imela požarna bramba težko delo. — V sredo, dne 10. t. m. je padel raz strehe hiše, katero podirajo na glavnem trgu, delavec Franc Pivec. Nezavestnega so prenesli v bližnjo hišo, kjer so ga kmalo spravili k zavesti. Ker toži čez bolečine v prsih, je brčkone dobil notranje poškodbe.

Porotno zasedanje v Mariboru se prične dne 12. septembra. Za porotnike so izrečani: glavni porotniki: Janez Midlil, hišni posestnik, Martin Musek, hišni posestnik, Eduard vit. Novakovsky, fijakar, Ignac Šein, mesar, Karol Schmidt, posest., Ant. Strableg, trgovec, Jožef Tručl, pasar, Franc Trobej, strojevodja v p., Jurij Čepe, trgovec, Jožef Ulaga, trgovec, Ignac Vidgaj, posestnik, Karol Worsche, trgovec, vsi v Mariboru; Matija Marinšek, posestnik v Št. Ilju, Jožef Lorber, posestnik v Malečniku, Alojzij Laurencič, posestnik v Slemenu, Jožef Elznik, posestnik v Slatini, Martin Hernah, posestnik v Selnici, Peter Marin, posestnik v Vrhovdolu, Jožef Pfeifer, tovarnar v Spodnjih Hočah, Marko Grizold, posestnik v Račah, Jožef Verčko, posestnik v Rudečembregu, Maks Loh, trgovec v Slivnici, Janez Kasper, knjigovodja v Ptuj, Franc Kukovec, ključar v Ptuj, Jožef Pirih, usnjar v Ptuj, Franc Schrey, gostilničar v Ptuj, Janez Flucher, oskrbnik v Vel. Nedelji, Ivan Kolarič, posestnik v Središču, Maks Hönigman, trgovec v Ljutomeru, Maks Hödl, posestnik v Sp. Vižengi, Janez Ferk, posest. v Spod. Kortinu, Aleks Schober, posestnik v Muti, Jožef Osrajnik v Rožičkem vrhu, Henrik Pühr, posestnik v Ribnici, Miha Esik, kovaški mojster v Vuzevcih, Matija Brus, posestnik v Blintovcih. Namestniki porotnikov: Karol Fric, posestnik, Franc Girstmayer, posestnik, Julij Glaser, stavbinski mojster, Ferd. Hartinger, trgovec, Alojzij Hrastnik, strojevodja v pok., Karol Jelek, mesar, Pavel Kamerer, posestnik, Janez Koser, posest., Jožef Kunac, posestnik, vsi v Mariboru.

Na mariborski sadje in vinorejski šoli bo zaključek šolskega leta dne 12. t. m. ob 9. uri dopoldne.

S pošte. Od 1. avgusta naprej imata vasi Št. Vid in Mlače pošto Grobelno in Šmarje. — Na Skomre pri Konjicah so dobili poštni nabiralnik, oskrbuje ga po trikrat na teden gospod učitelj.

Ptujske novice. V Dravi je utonil pri kopanju sin ptujkega podžupana Kaiserja.

Sv. Urban nad Ptujem. Pred dobrim tednom zadelo je veliko iznenadenje tukajšnjega posestnika Jakoba Bohl »cesarjevega«: Krava mu je skotila 3 (tri) teleta in sicer vse tri junčke. Teleta kakor krava so čvrsti. (Ali bi ne kazalo, da kupi Orehovski Bračko za svoj okraj bikece pri tem posestniku?) — Dne 5. avg. popoldne pa je pogorel Jožef Flegerič, posestnik v Drsteljskem vrhu. Ravno je šel iz ptujkega sejma, ko je zagledal, da je plamen vsplapolal na njegovi strehi. Kdo je vžgal? Pogorelo je vse, kar je bilo iz lesa. Zavarovan je bil za majhno svoto. — Dolgo so že prosili ljudje dežja, a ko smo se tudi Urbančani poslali vroče prošnje v nebesa, usmilil se nas je Bog in nam v pondeljek pop. poslal prav pohlevnega deža. Nekaj toče je padlo tudi vmes. Zdaj še vedno dežuje. Bog daj, da nam dobro namoči!

Poroka. Pri Sv. Emi pri Pristovi se je poročil sin vinotrčca Hajnška iz Pristove, Janez Hajnšek, s posestniško hčerko Ano Strašek.

Celjske novice. Za tretje porotno zasedanje v tem letu je imenovan za predsednika porotnega sodišča predsednik okrožne sodnije Anton pl. Wurmser in za njegovega namestnika višja dež. sodna svetnika Jožef Reitter in Štefan Katzianschitz ter deželno sodni svetnik Alojzij Gregorin. — Poddesetnik Habian je na ulici priložil zausnico domobrancu Mirniku, ker ga ta ni pozdravil. Mirnik je Habiana podrl na tla in mu vzel bajonet, Habian je hotel Mirniku vzeti bajonet,

a ta je tako krepko delil udarce, da je Habian dobil več ran. Habian je šel še sam v bolnico, Mirnika je pa pozneje prijel stražnik.

Okrajni šolski svet celjski je v svojih sejah vzel na znanje, da je dež. šolski svet dosedanji provizorični V. razred na slovenski šoli v Vuhredu potrdil za definitivnega; predložil prošnjo kraj. šol. sveta za slov. šolo v Vojniku, da se dovoli še ena paralelka (VI. razred); vzel na znanje izstop iz učiteljstva gđ. Kar. Lešnjak na Frankolovem (gre v samostan); imenoval g. Hinko Blazinška (iz Vojnika) za pomožnega učitelja na Frankolovo; sklepal o šolskih stavbah v Št. Juriju ob juž. žel., Novicerevi, Petrovčah in Žalcu; vzel na znanje poročilo okr. šol. nadzornika o nadzorovanju šol v minolem letu, iz katerega se je razvidelo, da so bili učni in vzgojevalni uspehi na 9 šolah zelo povoljni, na 2 prav povoljni, na 7 povoljni in na 7 zadostni ter izrekel kraj. šol. svetu za celjsko okolico zahvalo za njegovo prijaznost in naklonjenost šoli in učiteljstvu.

Okrajni zastop šoštanjski. Cesar je potrdil izvolitev g. Vincenca Ježovnik za predsednika okrajnega zastopa šoštanskega in g. Ivana Vošnjaka za njegovega namestnika.

Gotovlje. Nova brizgalna v Gotovljah se je še pred blagoslovljanjem vdeležila pomoči pri požaru dne 4. t. m. pri Sv. Petru v Sav. dol., kjer je obvaroval, da se ni požar razširil na vzhodno stran in je rešila gotovega požara tamošnjo c. kr. pošto. Bila je torej prvokrat v ognju in dobila prvi blagoslov pomoči v sili.

Nesreče. Na Spod. Polskavi se je ponesrečil dne 5. t. m. posestnik Jakob Glaser. Pri popravljanju studenca se je podrla podstava, ki ga je zadela tako nesrečno na glavo, da se je zgrudil mrtev na tla. Rajni je bil vrli narodnjak ter priljubljen v celi vasi. Sveti mu večna luč! — V petek, dne 5. t. m. je peljal posestnik Vršič iz Spod. Velovleka iz Ptujja proti domu voz naložen z deskami. Brčkone je na vozu zadremal, ker ni navzdol zavrl. Vsled tega se je voz prevrgel. Vršič je prišel pod deske, ki so ga zmečkale. Z njim se je peljala tudi neka kmetica, ki je tudi težko ranjena. Vršiču je umrla pred štirimi tedni žena. Zapustil je dva majhna otroka.

Nevihte. V Dreševsi pri Petrovčah je udarilo dne 2. avg. v gospodarsko poslopje M. Pristovška ter razrušilo streho in zid. — Minoli četrtek je ugonobila nevihta s točo velik del pridelkov v žusemski okolici. Padala je toča debela kakor lešniki. Prebivalstvo trpi veliko škodo. — Po marnberški okolici je razsajala dne 2. t. m. huda nevihta. Pri tem je udarilo v konje posestnika Janeza Gracej ter jih ubilo.

Ogenj. V Stopnem pri Slov. Bistrici je zgorelo dne 28. m. mes. gospodarsko poslopje in hiša posestnika Šimona Fideršek, ki ima veliko škodo, ker je zgorelo mnogo spravljanih pridelkov, vso pohištvo in orodje. — V noči dne 3. t. m. je zgorelo v Spod. Gasteraji poslopje vdove Meier. Ljudje so bili v prvem spanju, ko je bilo okoli 10. ure že vse v plamenu. Na gašenje ni bilo niti misliti, ker ni bilo vode. Zgorelo so tudi dve lepi kravi in deset svinj. Sedemdesetletno staro mater so morali pri oknu potegniti iz sobe sicer bila zgorela. Hotela je še rešiti nekoliko denarja, ki ga je imela v sobi. Hlapec in dekla sta tudi rešila samo življenje, vse drugo je zgorelo. Škoda je velike, posebno ker ni bilo nič zavarovano. — V Slov. Bistrici je začelo goreti 6. t. m. popoldne na podstrešji hleva nove dragonske vojašnice. Ker je bilo vse izsušeno, je bil kmalo cel hlev v ognju. Napornemu delu domače požarne brambe in sosedne iz Gornje Bistrice se je posrečilo pogasiti ogenj. — Dne 5. t. m. je zgorelo v Braslovčah kolarnica z vsemi spravljenimi pridelki posestnika Antona Reser. Požar je povzročil stiriletan otrok, ki se je igral z užigalicami.

— Posestniku Jožefu Plegarič v Derstalah pri Ptujju je ogenj uničil dne 5. t. m. hišo in gospodarsko poslopje. — Na Moti pri Ljutomeru je tresčilo v Rajhove hleve. Zgorela je streha in seno, tudi stara hiša, v kateri je delavnica za cementne izdelke.

Iz Ljutomera piše neki čebelar: Če suši ne bo zdaten dež naredil konca, potem letos ne bomo meda lizali, ker čebeli ne imajo paše in jim moramo hrano dajati! Jaz sem si hrane, t. j. meda, še prihranil do blizo 30 kil, pa bom, če se razmere ne predragočijo, moral kupovati sladkor.

Po ljutomerskih goricah so ponekod studenci vsahnili. Ljudje hodijo na vse zgodaj iskat vode; kdor čaka, ne dobi nič.

Na Murskem polju se je vsled suše koruza po slabših prostorih začela sušiti. Ranejša hajdina je za en pedenj dolga, poznejša pa je še vsa pri zemlji, ker ne more rasti. Otave je malo.

V Kapelah pri Radencih je umrl dne 23. m. m. Franc Novak v 72. letu svoje starosti. Bil je blag narodnjak. Naj počiva v miru!

Iz Radgone. Novo mašo so imeli letos v naši mestni župnijski cerkvi trije Slovenci. Zanimivo je bilo pri tem to-le: Narodne, to se pravi slovenske zastave, so bile gostom primicijantov v našem pragrmanskem mestu slovesno prepovedane. Pa ta prepoved radgonskim nemškutarskim koponum še ni dala mirno spati. Že zunaj mesta sta čakala na goste, ko so se peljali v cerkev, policaj in žendarm, da na višje povelje rešita čast »nemškega« mesta, če bi se jo drznila oskruniti kaka slovenska trobojnica. In res, potrgala sta z vozov, na katerih so se vozili gostje, vse — papirnate zastavice. Ko je bil ta slavni čin izvršen, je poglela »purgarom« razburkana kri, globoko so si oddahnili. Mi pa smo si mislili: Kako kilavo mora pač biti radgonsko nemštvo, ki se boji — papirnate slovenske zastavice, nemštvo, ki mu smrdi vse, kar je slovenskega, samo slovenski denar ne! Slovenci, bodimo pametni! Mi nosimo denar v trgovine in krčme naših narodnih sovražnikov, ki nam ne privoščijo niti najmanjše pravice!

60 letnico bo obhajal pesnik Simon Gregorčič dne 14. oktobra letošnjega leta. Kakor znano, je bil Gregorčič rojen dne 15. oktobra 1844 na Vrsnem, v gorski vasi pod Krnom. Letos pa obhaja tudi štiridesetletnico svojega književnega delovanja. V »Glasniku«, leta 1864 je priobčil svoje prve pesmi.

V konkurz je prišel Jožef Berger, usnjar v Trbovljah.

Iz Artič pri Brežicah se poroča: Dne 20. m. m. ponoči vlomili so tatovi pri Juriju Selerju v vinsko klet, popili in še odnesli vina, kolikor se jim je poljubilo za tiste vroče dneve. Pri županu Jan. Slovencu pa so vlomili v soboto ter odnesli vso obleko, da si je moral drugi dan pri sosedu izposoditi obleke, da je šel v Brežice žandarmeriji naznaniti. V nedeljo o polnoči je začelo pa v stari šoli, nad stanovanjem gosp. učitelja, v podstrešju goret. Ogenj bi bil vse upepelil, ako bi ne bili prišli ljudje pravi čas na glas zvana vkup, da so ogenj omejili. Zgorelo je strehe tri metre na široko.

Sadna razstava v Radovljici. Odbor za prireditve razstave je ravnokar poslal na vsa županstva po Slovenskem in sicer Kranjske, Štajerske in Primorske ter nekaterim županstvom Koroške, razstavne plakate. Županstva so naprošena, da te plakate gotovo nalepijo na vidnih krajih in so ista prošena, da temu občestvemu podjetju sploh gredo na roko in je pospešujejo.

Velikanski požar je divjal dne 8. t. m. v Šmohorju na Koroškem. Okoli 4. popoldne je začelo goret. Ogenj se je zelo hitro razširil, da je bilo proti večeru 100 poslopij v ognju, med njimi tudi cerkveni stolp in streha ter pošta. Vse bližnje požarne brambe so prišle gasit, vendar se jim je še le drugi dan komaj posrečilo pogasiti ogenj, ko je

začelo deževati. Škoda se ceni na 400.000 kron. Zgorelo je tridesetina trga. Mnogo ljudi je rešilo samo golo življenje.

Cerkvene stvari.

Duhovske vesti. Za stolnega župnika v Mariboru je imenovan č. g. Franc Moravec, župnik v Št. Lovrencu nad Mariborom.

Zlatomašnikov ima lavantinska skofija sedaj šestnajst, med njimi dva letošnja, namreč gg.: Fr. Petan, župnik dosluženeec pri Sv. Venceslavu in Benko Gradisnik, frančiškan v Brežicah. Za sledeče leto 1905 pridejo v tem oziru na vrsto gg.: Josip Horvat, Mihael Korošec in Matija Wurzer. Kandidata za bisernomašnika pa sta .g.: Fr. Lorenčič, M. Stranjsak. Dal Bog!

Iz Rajhenburga. Dne 31. julija sta primicirala v tukajšnjem samostanu oo. trapistov častita gospoda P. M. Robert Kukovičič in Alojz Gerzina. Prvi je tukajšnji rojak, drugi je doma iz Kozjega. Potrebne studije sta dovršila v tukajšnjem samostanu, v mašnike sta bila posvečena v mariborski stolnici.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Fram 10 K 36 v, Vuzenica 8 K, Sv. Ilij v Slov. gor. 30 K, Ljutomer 55 K, Celje 142 K, Sv. Peter v Sav. dolini 30 K, Dolič 22 K 88 v, Sv. Jurij na Ščavnici 40 K, Žusem 8 K, Ptuj 33 K 40 v, Sv. Tomaž pri Vel. Ned. 42 K, Velika Nedelja 45 K, Svetinje 18 K 38 v, Ormož 6 K 40 v, Gornja sv. Kungota 14 K 10 v, Griže 50 K, Konjice 5 K 40 v, Skomre 6 K 71 v.

Pri Sv. Jožefu pri Celju se bo obhajala jubilejna slavnost v proslavo letnice slovesnega proglašenja Marije Brezmadežne od 20. do 29. avgusta. Če bo nenavadno veliko romarjev, se bo podaljšala slovesnost, za katero so Pij X. veliko odpustkov podelili.

Poučni tečaj za organiste, ki ga priredi — kakor je bilo že naznanjeno — »Cecilijino društvo za lav. skofijo« v Mariboru, se bo vršil od 27. do 30. septembra t. l. in sicer po sledečem vsposredu: V ponedeljek zvečer, dne 26. septembra se odkažejo že došlim udeležencem tečaja stanovanja ter naznani prostor predavanj. V torek, 27. septembra ob 8. uri otvori tečaj predsednik Cecil. društva; nato se začne predavanja in vaje, ki trajajo celi torek, sredo in četrtek. Obravnavalo se bo teoretično in praktično: 1. Koralno petje, 2. nauk o harmoniji, 3. orgle in orglanje, 4. umetno (zborovo) in ljudsko cerkveno petje in slednjič 5. nekoliko o liturgiji. Udeleženci bodo imeli tudi priliko slišati vzorna cerkvenoglasbena proizvajanja, in sicer bo v sredo, 28. sept. ob 8. uri v stolnici koralna maša, popoldne ob 3. uri istotam slovesne liturgične vespere; v četrtek, 29. septembra kot na god premil. kneza in škofa (praznik sv. nadangela Mihaela) bo ob 8. uri v stolnici slovesna sv. maša, pri kateri poje pomnoženi stolni zbor veliko sesteroglasno mašo L. Coerneja; isti četrtek zvečer ob 6. uri se vrši v Frančiškanski cerkvi koncert, v petek zjutraj ob 8. uri je pa v stolnici Requiem s koralnim petjem (pojo udeleženci tečaja) za vse rajne ude Cecil. društva — in s tem sklep tečaja. Potem se vrši ob 9. uri občni zbor Cecil. društva. Vabljeni so torej vsi gg. organisti, ki si žele izpopolniti svoje znanje ter se navzeti novega veselja in navdušenja za svojo nalogo, k tej prvi, važni prireditvi. Da se more pravočasno ukreniti vse potrebno radi prostora predavanj, kolikor mogoče brezplačnega stanovanja in hrane po primerno nizki ceni, naj vsi gospodje, ki se nameravajo tečaja udeležiti, naznanijo to vsaj do 10. sept. t. l. tajniku Cecil. društva, č. gosp. Frančišku Trop, stolnemu vikarju v Mariboru, ki daje tudi vsa natančnejša pojasnila.

Društvena poročila.

V nedeljo v Lembah! Lembasko bralno društvo priredi 14. t. m. ljudsko veselico na senčnem vrtu Robičeve gostilne. Gotovo bo udeležba mnogostevilna. Vabi se ne samo naš domače ljudstvo, ampak tudi dragi gostje iz Maribora, Ruš, Selnice, Kamnice in drugih krajev. Priredi se vsakovrstna zabava. Domačim vdeležencem bo gotovo najbolj ugajala šaljiva gledališka igra, ker je ljudstvo navdušeno za »teater«. Tudi zvoki domače narodne godbe bodo marsikaterega privabili v našo veselo družbo. Komu je sreča rada prijazna, naj poskusi pri srečolovu, morda dobi kako lepo reč. Veseli ljudje si lahko dopisujejo po šaljivi pošti ali pa si nagajajo z znanimi papirnatimi ljubeznjivostm. Kdor pa se hoče oddahnuti in okrepiti, ta najde varen kotichek v »narodni kavarni«, kjer se mu bode dobro in hitro postreglo. Vseh skrivnosti, katere namerava pripravljali odbor prirediti, pa še niti ne razodenemo, da bode presenečenje tem večje. Upamo, da se našemu vabilu mnogoštevilno odzove, saj je čisti dobiček namenjen v narodno stvar velike važnosti. S tem denarjem se podpirajo otroci lembaske šole, kakor to delajo Nemci na sosedni pekarski nemški šoli. Na svidenje v nedeljo!

Gospod. in polit. društvo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. priredi 15. avgusta ob 3. uri popoldne veselico s petjem in gledališko predstavo v novi šoli na korist ubogim šolskim otrokom.

Bralnemu društvu pri Sv. Jurju ob Ščavnici je č. g. Ivan Bosina, kapelan na Laskem, daroval dvajset kron v društvene namene. Za ta dar se mu zahvaljuje naša mladeniška in dekliska zveza ter celo bralno društvo in mu želi pri njegovem katoliško-narodnem delu prav mnogo uspeha!

Slovensko pevsko društvo v Ptujju ram pošilja sledečo zahvalo: Odbor »Slov. pevskega društva v Ptujju« izreka najtoplejo zahvalo vsem čast. pevkam in pevcem, slav. »Mariborskemu« in »Ljutomerskemu« pevskega društva, posebno pa še slav. pevcem »Glasbene Matice«, njih vodji g. Mat. Hubadu in njih načelniku g. prof. Štritofu; lokalnemu odboru in njegovemu predsedniku g. dr. Gorišku, sploh vsem, ki so pripomogli, da je pevska slavnost dne 7. avgusta v Mariboru tako sijajno uspela; dalje g. Vogriču, ki je z izvanredno spretnostjo vodil pevske točke pri glavni vaji kakor tudi pri koncertu samem, potem g. Fr. Korunu, ki je istotako spretno vodil celjsko narodno godbo; nadalje vsem gg. poverjenikom in onim gospodom, ki so dragevolje pospeševali društveni smoter v svojih krogih; slavni mariborski »Posojilnici« in »Čitalnici«, ki ste prepustili svoje prostore za zborovanje in za vse druge točke slavnosti ter preskrbeli postrežbo obilnim gostom; dalje vsem čast. članom društva in gostom, prečast. duhovščini, vsemu posvetnemu razumnstvu, sploh vsem udeležencem slavnosti; vsem časopisom, ki so nas podpirali s prijavljanjem raznih dopisov in vabil. Končno še prosimo, da tudi v bodoče podpirajo društvo po svojih močeh in pripomorejo, da se bode društvo krepilo, razvijalo in napredovalo v povzdigo slovenske in slovanske pesmi.

Sv. Marjeta nižje Ptujja. Naša podružnica »Slov. čebelarskega društva« šteje do danes 25 udov. Odbor sestoji iz sledečih gg.: Predsednik: Žunkovič Janko, nadučitelj; namestnik: Lubec Jakob, čebelar na Forminu; tajnik: Krajncič Janez, čebelar v Gorišnici; blagajnik: Ožinger Franc, čebelar v Placarovcih; odbornik: Janžekovič Franc, čebelar v Sagojiču. Potovalni učitelj g. Jurančič nam je pri našem prvem zborovanju kaj lepo govoril o važnejših točkah umnega čebelarstva, za kar mu bodi izrečena prisrčna zahvala.

Murski sokol v Ljutomeru priredi dne 14. t. m. skupni izlet v Križevce z godbo. Na vsposredu je pozdrav, javna telovadba in ljudska veselica. Vstopnina k javni telovadbi

znaša 20 v za osebo. Vse narodnjake in prijatelje »Sokola« vabimo k polnostevilni vdeležbi.

Stara cesta. V nedeljo, dne 31. julija priredila se je v Stanjkovi gostilni tombola v prid ubožni šolski mladini, katere čisti dobiček znaša blizu 100 K. Hvala požrtvovalnim Ljutomerčanom, ki so nas podpirali z lepimi dobitki ter se udeležili tudi tombole v tako lepem številu! Živel!

Otvoritev »Narodnega doma« v Brežicah. Pripravljani odbor za proslavo otvoritve »Narodnega doma« v Brežicah si usoja naznaniti, da se posebna povabila k slavnosti ne bodo razpošiljala. Pri neugodnem vremenu se vrši slavnost v notranjih prostorih »Narodnega doma«. Otvoritev obeta postati velikanska manifestacija slovenskega življa ne le za Spodnje Štajersko, ampak za slovensko zemljo sploh. Pevcev se je oglasilo toliko, da pač še ni donela naša slavna slovenska pesem iz tolikih gri tako mogočno po starodavnem mestecu, kakor bode dne 14. avgusta. Pevska društva iz Zagreba, Samobora, Celja, Ljubljane in Žalca so prijavila nad 300 pevcev. Sokolska društva iz Zagreba, Ljubljane in Celja pridejo korporativno. Narodnega občinstva pričakujemo iz vseh strani slovenskega ozemlja. Brežiškimi okoličanskimi Slovencem bode ta slavnost ostala v neizbrisnem spominu, saj je dom, ki se bode blagoslovil, njih dom, kamor naj bi tudi pozneje zahajali kot v narodno naše svetišče. Kdor le more, naj ne zamudi prilike priti v Brežice na lepo slavlje. Ostala mu bode jasna slika v duši — da je Slovenstvo nepremagljivo na Štajerskem, da se naše narodne trdnjave krepijo in širijo. Na svidenje hrvatski in slovenski bratje!

Marten na Vestfalskem. Cenjenim bralcem »Slov. Gospodarja« je že znano, da tudi v daljni Nemčiji Slovenci po svoji moči napredujejo. Tukajšno avstrijsko pevsko društvo »Cvetlica« ima namen, bolne ude dernarj podpirati, zdrave pa izobraževati z dobrimi slovenskimi časniki in knjigami. V ta namen priredi društvo dne 14. avgusta veselico na čast cesarjevega rojstva v gostilni g. Ivana Lütkeherm. Začetek točno ob 4. popoldne. Vstopnina je za neude 50 pfenigov. Obračamo se na Slovence, živeče v Nemčiji, da se polnostevilno udeležijo te veselice. Žene se vstopnino proste. Ker pa zadnji dan ne bo blagajna odprta, se opozarja, da si vstopnice poprej pri društvu naročijo. Od zunanjih rojakov se naj pošlje 60 pfenigov v poštinih znamkah, za kar dobi vstopnico in celi program veselice. Rojake v domovini pa lepo prosimo, da bi nam darovali kako knjigo, ker le tako bi bilo mogoče vse ude zadovoljiti. Pismena vprašanja in naročila, kakor tudi darove je pošiljati pod naslovom: »Avstrijsko pevsko društvo »Cvetlica«, pri g. Lütkeherm, Bschumer Strasse, Marten, (Westphalen).

Iz drugih krajev.

Zena v ruskem pregovoru. Zanimivo je poslušati, kaj pravijo ruski narodni pregovori o ženi. Rus pravi: »Kdor pritrjuje ženi, ne bo doživel ničesar dobrega«. — Žena brez strahu je drznejša ko koza«. — »Ljubi ženo, ko svojo dušo in tresi jo, ko sadno drevje«. — »Ženska pot je od ognjišča do praga«. — »Dve ženi tvorita zbor, tri pekel«. — Ženska glava je kakor tartarska denarnica«. — Okoli ženske laži ne moreš jahati niti na prešiču«. — »Pri ženski in pijanec so solze po ceni«. — »Kamor ne pride hudič, pošlje ženske«. — »Zblaznel je in se oženil, zavedel se je in se obesil«. — »Na polju te goljufa konj, doma žena«. — »Tepi kožuh in bo gorkejši, tepi ženo in bo zvestejša.«

Predrzne tatice. Pred kratkim je v Parizu električni tramvaj povozil in usmrtil 70letno staro Gout. V bližini nesreče sta bili dve elegantni gospi, ki sta začeli ne-

usmiljeno jokati ob truplu. Le težko ju je bilo spraviti stran. Rekli sta, da je ponesrečena njuna sestra. Pozneje pa se je pokazalo, da sta bili oni dve tatice, ki sta odnesli zlato uro, veržico in denarnico z večjo svoto denarja svoji »ubogi sestri«. Policija ju je prijela.

Abraham v nevarnosti. Nekemu možu je umrla žena. Prijatelj ga je tolažil češ: »Umiri se, ne žaluj, tvoja Liza sedi že v Abrahamovem naročju«. »Žalujoci« mož pa je odgovoril: »Potem pomilujem ubogega Abrahama, ker gotovo mu ona — skoči v lase ob prvi priložnosti«.

»Beri — beri« se imenuje bolezen, ki vlada zadnji čas v toplih pokrajinah, kakor v Afriki, Braziliji in Indiji. Bolezen napada vse živce in mozeg ter v bistvu ni drugo kot vnetje živcev. Posebno se čuti utrujenost v nogah; lice izgubi svojo izrazitost, dihanje je kratko in tudi srce ne deluje več stalno. Vsled tega, ker organi ne delujejo redno, nastopi vodenica. Bolezen »beri-beri« nastopa kot epidemija ter kosi in mori kar doseže. Zadnje čase se je pojavila tudi že na Japonskem, v Koreji in v Egiptu, posebno v času deževanja. Na Japonskem jo imenujejo »Kake«. Baj se dobi bolezen po zavžitju neke vrste strupenih rib. Vsled te bolezni trpi sedaj zelo japonska vojska v Koreji.

Tatje vzbudili živo pokopano. Kakor se poroča iz Budimpešte, so baje zakopali v Egersegu mlado deklico po imenu Heleno Frisch, hčer nekega kmetovalca, ki je bila na videz mrtva. Mrtvi deklici so dali v grob mnogo zlatnine. Tatje so po noči odkopali grob ter ukradli zlatnino. Da se niso toliko zadržali s snemanjem prstanov, so odrezali deklici tri prste. Vsled grozne bolečine se je deklica zbudila ter videla dva moža, kako sta po lestvici plezala iz groba. Na to je tudi sama šla ven ter se podala z pohabljenoro h grobarju, kateri jo je odvedel na njen dom.

Društvena naznanila.

»Podporno društvo ljudske šole pri Sv. Barbari v Halozah« priredi šolsko veselico s tombolo dne 14. avgusta 1904 na šolskem telovadišču. Začetek ob 3. popoldne. Vstop je prost za ude in goste, če se skazejo s kartami za tombolo, katere iz prijaznosti prodajajo domačini gg. Blas, Čeh, Korenjak, Reicher in Zorko po 20 vin. komad. Jedil in pijač ne bo manjkalo, kajti poslovali bodo na licu mesta gostilničarji gg. Blas, Korenjak in Reicher. Prebitek tombole je namenjen v ustanovitev šolske kuhinje na domači šoli. Vspored: 1. Dr. G. Ipavic: »Avstrija moja« — pesem — učenci. 2. Narodna: »Zadovoljnost« — pesem — učenci. 3. V. Parma: »Mladi vojak« — koračnica — učenci s spremljevanjem tamburaškega zbor. 4. »Iz raznih stanov« — nastopajo učenci. 5. Tombola. Po tomboli prosta zabava s tamburanjem in petjem, pri kateri iz prijaznosti sodelujeta pevski in tamburaški zbor domačega »Bralnega društva«. — K obilni udeležbi vabi najvljudneje — odbor.

»Dijaštvo in učiteljstvo pri Malinedelji« priredi dne 15. avgusta 1904 vrtno veselico pri g. Miklnu. Na vspredu so pevske točke, tamburanje, veseloigra »Popolna žena« in šalji prizor. Po običajnem vspredu prosta zabava s šaljiivo pošto, šaljiivo tombolo, konfetijem itd. Začetek ob 8. uri popoldan. Čisti dobiček je namenjen ubogim šolarjem. K mnogobrojni udeležbi vabijo najvljudneje prireditelji.

V Gotovljah bode prihodnjo nedeljo dne 14. t. m. slavnost blagoslovljanja nove brizgalne prostovoljne požarne brambe s sledečim vspredom: 1. Točno ob 3. uri popoldne zbiranje bratskih društev in sprejem ob državni cesti na okrajni cesti pri vhodu v Gotovlje. 2. Skupni odhod v Gotovlje. 3. Blagoslovljanje nove brizgalne sredi vasi pod lipo. 4. Slovesna zaobljuba moštva domače požarne brambe. 5. Velika ljudska veselica s srečolovom, šaljiivo pošto, godbo in petjem v prostorih gostilne g. Fr. Malgaj oziroma sredi vasi pod lipo. Bratska društva in gostje nam dobro došli in veselo svidenje!

Mladinski zvezi bralnega društva v Gorj Radgoni priredita prihodnjo nedeljo dne 14. t. m. popoldne pri g. Osojniku slavnost s petjem, tamburanjem, govori in deklamacijami mladeničev in deklet ter z dvema gledališkima igrama: »Sv. Elizabeta«, »Črevljar in bogatin«. Vstopnina 30 vin. Domačine in sosede vabi na obilno udeležbo — odbor.

Sv. Janž na Drav. polju. Katol. slov. izobraževalno društvo priredi dne 21. vel. srpana veselico s prijaznim sodelovanjem dijakov. Na vspredu sta dve gledališki igri: »Eno uro doktor« in »Bob iz Kranja«, nastop tamburašev, nastop pevcev ter prosta zabava s šaljiivimi prizori. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Gospodarske drobtinice.

Ali je dovoljeno od strele ubito žival porabiti?

Prav žalostni posel imam danes s tem pisanjem. Pa bližnja nesreča me je k temu napotila. Rešiti hočem važno vprašanje, kaj je storiti z živino, ako je bila od strele ubita?

Ubogi kmet ali revež si v takem strahu in nesreči ne ve kar nič pomagati. Encstavno se mu reče: pošli po — konjederca, da žival odpravi! Vendar s tem je po tri do štiri ure hoda za samo naznanilo jednemu človeku že izgubljen dan, kar je gotovo tudi škoda. Navrh pa je zavrženo živinče do zadnjega vinarja.

Premislimo to stvar in poučimo ljudstvo za čas take nesreče, da se ve ravnati. Bog daj vsakemu, da se ne bi trebalo po teh nasvetih ravnati, namreč nesrečo skušati!

Kadar strela udari, ubije ali pa do smrti omami vsako živo bitje, druge ljudi okoli pa navadno prestraši, tako da niso rabni za takrat toliko potrebno pomoč. Kaj je v takem slučaju treba naglo storiti? Nobeden živinozdravnik ti od strele omamljeno in sopara zadušeno žival ne bode več oživil, še manj pa ozdravil.

Postava veli sledeče: Takoj pošli naznanilo na najbližnjo postajo orožništva in županstva. Ta morata takoj odrediti pregled nesreče.

Ob enem pa ti svetujem, ljubi siromak, poklicati kakega mesarsko izučenega človeka, da živali vsaj kožo sleče. To delo ti ne bo štel nihče v greh, niti postava nima nič zoper to.

Premislimo, da ima vsaj koža svojo stalno vrednost. Okoli 38 do 45 vinarjev za 1 kg. se prodajajo surove kože, katero lahko izročiš najbližnjemu mesarju, da jih obenem z drugim enakim blagom odpošlje naprej. Navadna koža pa znese po velikosti in reji živine različno. Sploh se more reči, odrasle govedu od 5 do 12, morda še več goldinarjev. Torej je vsaj dela vredno pri tem žalostnem stanju.

Sedaj pa, kako bodi z mesom? To je pa sila različno. Sopar od strele namreč, ako je zelo močan, preudari v celo telo živine, da tudi skozi in skozi meso, da ono smrdi, je neuzitno in tudi zdravju kaj škodljivo. Takšno ne gre drugače, nego kmalo in dosti globoko zakopati. Spet drugje pa strela ni storila nič, nego žival omamila, da se je zadušila. Takrat gre po hitrem pregledu županstva ali orožništva, ko se je žival slekla, vsaj boljše dele života po navadnem pregledovalcu mesa v dotičnem kraju pregledati in z njegovim nasvetom združena, za domačo porabo obrniti. Ostalo seveda gre vse pokopati. Najlažje se v poletnem času posuše še klobase, za katere je treba čreva od mesarja dobiti.

Verjamete, dragi kmetje in siromaki, katere zadene takšna nesreča, kako težko da sem pisal te vrstice. Vendar pouka je treba povsod, posebno pa še, ako človek od nesreče in strahu skoraj hoče ob pamet priti. To vam gotovo ne želim, temuč raje prosim: Bog vas vse obvaruj!

Pohorski.

Listnica uredn. Zsigmondháza: Za to številko prepozno, pride prihodnjič! Hvala! — Negova: Če mogoče prihodnjič! — France, Maribor: Kolikor nam znano, nihče!

Loterijske številke

Trst 6. avgusta: 62, 5, 42, 90, 44
Linc 6. avgusta: 80, 38, 46, 81, 77.

Slovenci! Spominjajte se
»Zgodovinskega društva!«

Prodaja barv, lakov in firnisa

v Mariboru, Tegetthoffove ul. 33.

priporoča za poletje 1904 barve za beljenje, katerih ne obledi ne voda ne sonce, slikanje v vseh barvah, kakor tudi vsakovrstne zemeljske in kovinske barve, najfinejše ribane oljnate barve, lake, firnise, emalj barve, Bernstein-oljnati lak za tla, olje za prah, olje za stroje, karbolinej, žgano smolo (ter), mavec, cement, apno, kakor tudi vse druge v to stroko spadajoče predmete.

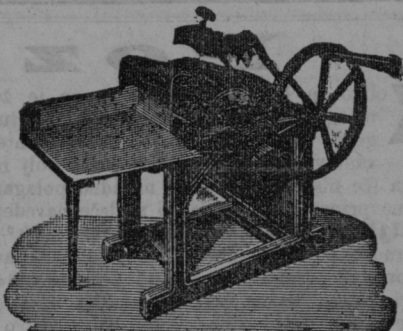
Prodajam 2000 kom. starih vzorcev za slikanje sten (Wandpatronen), komad po 5 kr. 541 3-3

Franc Kolar,
slikarski in pleskarski mojster.

Najboljše

Mlatilnice

priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „MERKUR“

454 8

P. Majdič — Celje

Bogata zaloga raznih poljedelskih strojev, predmetov za stavbe, ~~traverz~~, železniških šinj, vodovodnih naprav, cevi in sploh vsega v železniško stroko spadajočega blaga.

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 15

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastoj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

S parno silo obratovana

tovarna za glinske izdelke

420 8-6

v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno stroko spadajočega blaga, kakor zidne opeke, izdelane z roko ali pa na strojih, votle zidne opeke, opeke za oboke, lončenih cevi za drenažo, na strojih izdelane strešne opeke, patentirane zarezne opeke, plošč za tlakanje. — Blago izvrstno, ker je napravljeno iz najboljših, s stroji obdelane gline. ● ● Cene nizke!

Slovenci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!

Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.
Večkr. objava pe dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravištvu se mora znamka za odgovor pridejati.

Novozidana hiša s poljem in vrtom se po ceni proda. Vpraša se pri Tomažu Jagodič v Novi vasi št. 70 pri Mariboru. 595 3-2

Lepo posesto, s hišo in hlevom, 25 oralov, njiva, travnik in vrt, gozd, se po ceni proda. Naslov pove upravištvo. 549 3-2

Pristava blizu Sevnice, 10 min. zunaj trga, v prijazni dolinici se proda. Obsega: 6 oralov njiv, 10 oralov travnikov s sadnim drevjem, 4 orale hoste, 1 oral vinograda. V dobrem stanu je hiša in vse gospodarska poslopja. Redi se lahko da 15 glav goveje živine. Vse posestvo so stika nepretrgano. Cena 6000 K. 548 3-2

Nova hiša z grajzlarijo in lepim vrtom, 11 let davka prosta, se proda pod zelo ugodnimi pogoji. Radvanjska ulica št. 175, pošta Maribor. 531 3-2

Gostilna z velikim vrtom in sadonosnikom, vse v dobrem stanu, 10 minut od mesta Maribor, se po ceni proda. Vpraša se pri gosp. Anton Vergles na Tržaški cesti št. 69. 557 2-2

Velika vila in mala hiša, obe z vrtom za zelenjavo in sadonosnikom, vodovod, stanovanja za penzioniste, vila je tudi za gospodo zelo sposobna, se proda. Natančneje pri Antonu Merčun, Maribor, Weinbangasse 2. 522 3-3

Lepo zidana hiša, lepe brajde in njiva, prav lep sadonosnik, 1/4 ure od Maribora blizu cerkve in šole, pripravno za vpokojenca, se prav po ceni proda. Naslov pove upravištvo. 543 3-3

Hiša v Studencih pri Mariboru, blizu cerkve in šole, se proda. — Naslov pove upravištvo. 443 10-9

Posestvo se proda, obsegajoč 98 1/2 oralov, od katerih je 25 oralov njiv in travnikov, drugo gozd in pašnik z lesom obraščen, poslopje v dobrem stanu, blizu farne cerkve, cena po dogovoru. Jurij Potočnik v Razboru, pošta Slov. Gradec. 602 3-1

Prodaja trt. Naznanjam vsem vinogradnikom, da imam veliko zalogo cepljenih in divjih ameriških vkorenjenih trt in sicer cepljenke: Mosler ali šipon, laški Risling, Sylvaner ali Jelenčič in Rafol ali Veltinaec zeleni in od divjakov Riparija portalis. Cena cepljenih trt: I. vrste: 100 komadov 20 K; od vseh sort in II. vrste: 100 komadov 14 K; od divjih vkorenjenjakov 100 komadov 2 K. Pri večjem naročanju primeren popust ali pa navrhek divjih trt. Ponudbe do 15. septembra. Josef Setinšek, ekonom, Preseldol, pošta Rajhenburg, Štajersko. 601 3-1

Kuverte

vsakojake vrste

priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Proste službe.

Učenca, slovenščine in nemščine zmožnega, sprejme takoj trgovina z manufakturnim blagom Alojzij Gnišček, trgovec A Mariboru, grajski trg 2. 501 5

Dva učenca, nadarjena, iz poštene hiše, sprejmeta se takoj v trgovino Andrej Goloba, Koprivnica, Štajersko. 513 4-4

Služba organista in mežnarja se takoj odda pri župni cerkvi sv. Florijana pri Rogatcu. Cerkevno predstojništvo sv. Florijana pri Rogatcu. 604 2-1

Poštenega fanta, ki ima veselje za krojača, sprejme Jakob Čaplo v Selnici ob Dravi. 600 3-1

Mizarski učenec se takoj sprejme. Ant. Viher, mizarski mojster v Mariboru Koroške ulice št. 31. 605 3-1

Učenca s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, ki ima veselje do pekarije sprejme Janez Baumgartner, pek pri Sv. Marjeti ob Pesnici blizu Maribora. 603 2-1

Služba organista in cerkovnika se odda z 18. avg. na Vurbergu pri Ptujju. Plača je v denarju in v zbirci. Prošnjiki naj bodo Cecilijanci in lepega obnašanja. Cerkevno predstojništvo na Vurbergu pri Ptujju, dne 26. jul. 1904. 540 3-8

Črevlar, samostojen in dobro izučen, se išče za eno občino, v koji je mnogo dela in nobenega izučenega črevlarja. Kje, pove upravištvo. 590 6-2

Krojaški pomočnik išče dela. Naslov pri upravištvu. 593 3-2

Krojaškega učenca sprejme takoj Simon Mayer, krojač v Kamnici. 592

Oskrbnik, 37 let star, oženjen, v slovenskem in nemškem jeziku kakor tudi v pisavi popolnoma zmožen, izvršil štajersko deželno sadje- in vinorejsko šolo v Mariboru; v vseh delih gospodarstva, kletarstva, gozdarstva, v sadjereji, vinoreji, v trtnici in v gojenju novega ameriškega vinograda popolnoma izvežban. Ponudbe naj se pošljejo pod N. C. 1904, pošta Zgornja Sv. Kunigunda pri Mariboru. 594 2-2

Učenca z dobrimi šolskimi spričevali iz poštene hiše sprejme trgovec Janez Pecko v Ponikvi ob juž. žel. 596 2-2

Gospodinja se sprejme v neko župnišče. — Kje pove upravištvo „Sloven. Gospod.“ 599 2-2

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 426 51-8

Novozidana hiša v švicarskem slogu zidana, s 4 sobami in kuhinjama, gospodarsko poslopje, velik vrt, studenec, se takoj proda za 3400 gld. 1500 gld. je posojilnice. Alojzij Majhenič, Novavas pri Mariboru 169. 544 3-3

Novozidana hiša s 5 sobami, 3 kuhinje, velik vrt, gospodarsko poslopje, klet pod celim hramom, se po ceni proda v Studencih pri Mariboru št. 183. 542 3-3

A. J. RIHA

uradno konc. zavod za inštalacije vodovodov in cevi za plin, stavbeni, ornamentalni in galanterijski klepar

Maribor, Koroške ulice št. 14.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih napeljav, kopališč, stranišč, ventilacij, sesalk, samosesalk in napeljav za aotelin. — Pre vzemam tudi vsa kleparska dela, pokrivanje z bakrom, cementom, pokrivanje stolpov, strelovođe itd.

Vse poprave, inštalacije in napeljave se izvrše točno in po ceni — Proračne in pojasnila vedno brezplačno. — 500 5-4

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gospodarska ulica št. 10 **Maribor**

katera priproča slavn. občinstvu svoje **letne in jesenske novosti**, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki, črni, rizasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenege blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robovi za na glavo od gld. —65, —80, —90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. —90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Worsche

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

Trgovina obstoji že 36 let.

Trgovina obstoji že 36 let.

Kadar pridete **v Maribor** Kadar pridete **v Maribor**

obrnite se z zaupanjem na

manufakturno (gvantno) trgovino

Alojzija Gniušek „pri Amerikancu“
Grajski trg 2, Burgplatz 2,

kjer se nahaja velika zaloga novega blaga za ženske in moške obleke in prodaja po stalni nizki ceni.

Mimogrede se omeni o jako veliki zalogi **modne volne** v vseh cenah in barvah najnovejše vrste, **perilni kambrik** od najnavadnejše do najfinejše vrste v najnovejših vzorcih. **Predpasniki** v vseh velikostih. **Belo in rujavo platno, ovilih** za postelje imam iz prvih tovarn in prodajam isto po tovarniški ceni. **Sukno, modni kamgarn, ševijot** za moške obleke na veliko izbero, tako tudi suknjeni ostanki pod ceno. 501 3-3

Vsled nakupa iz prvih tovarn, velikega prometa in majhnih stroškov mi je mogoče ceneje prodajati.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1.20 gld. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabeлим na krvi. Steklenica 1.50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen. pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gospodarska ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-43

— Slovenska tvrdka! —

Alojzij Horvat

kamnoseški mojster * * *
* * * v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 38 12-8

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

Pozor!

Koliko in koliko kmetovalcev se je že prepričalo, da so umetna gnojila mnogo bolj koristna in razmeroma tudi mnogo bolj ceno živalski gnoj! Takisto gotovo je, da so nekatera umetno pripravljena živila za živadi v gospodarstvu zelo dosta bolj redilna in razmeroma tudi mnogo bolj ceneja (če niso draga!) nego navadno polagane krme. Takšna, čez vse koristna, umetno pripravljena živila so sledeče navedene prikraje: **I. Drobec iz zanesljivo celo svežih kosti** z 20% do 30% mesnih in mastnih snovi od uradno potrjeno zdravih goved. Primešava se k navadni krmi in samice vsakovrstne perutnine **potrojijo število v letu leženih jajec**; piščanci, pujski kakor vsakteri mladiči vzrastejo jako naglo in vsa živad, n. pr. svinje se čudohitro odebele. — To sredstvo je bilo v tem letu že večkrat na razstavah odlikovano. — Pripravlja se ta drobec v dveh vrstah: I. vrste zelo droben, II. vrste manj droben in stane v Mariboru podpisanim: I. vrste 1 kg 40 vin, 50 kg 16 K; II. vrste 1 kg 33 vin, 50 kg 15 K. Uporabni navod se dodava. — 2. Na Dunaju 1904 odlikovane umetno pripravljene **klaje za sobne ptice**, ki so v ljudsko-gospodarskem oziru tudi velikega pomena: a) *Vénéra*, nadomešča trdo kuhana jajca, je odgojevalna klaja za gnezdenje mladičev in krepljena prikrlaja ocastrilim pticam; 60, 30 in 10 vin. b) *Aurora*, se prikrlaja za časa misenja in stori pticam perje rudeče; 2 K, 1 K in 30 v. c) *Ornithygen*, je zdravilo za vse bolne in nepojče ptice; 50, 30 in 10 v. Uporabni navod je vsakemu blagu priložen. — P. n. gospodarji in gospodinje, ne bojte se malih izdatkov, ko vam zagotovijo visokoobrestnega dobička! Štedenje takih izdelkov bi bilo neumno! — Razglede (prospekte) brezplačno. — Priporoča se Vam

Ivan E. Weigl v Mariboru, Zofijni trg št. 3.

Cez 30 let stare, zdrave in poštene osebe morejo si pridobiti dovoljenje za prodavanje koščenege drobca, ki je v gospodarstvu potreben kakor vsakdanji kruh, in drugih umetnih klaj po hišah in zagotovljen jim je dober in trajen zaslužek.

Na leto se razproda nad 10.000 kom.

Zdravo in lepo živino imeti, je bogastvo!

Vse to doseže hranilni prašek za živino!

Ta hranilni živalski prašek priporočajo mnogi živinodravnik, a rabijo ga mnogi dobri gospodarji za svojo živino. Posebno se priporoča:

Prah za konje.

Ta čisti in pospešuje prebavo, odstranjuje kašelj (keh), koliko, kakor tudi druge nečiste stvari iz nosa, tako da bojan konj kmalu zdravi, med tem

ko zdravi konji, katerim se daje ta prah, ostanejo čvrsti in čili za tek, a jaki in vstrajni za najtežjo vožnjo. — Prah za krave in govedo stori isto, da se rado redi, lažje prebavlja, postane hitro debela, in da postane močna. Osobito se daje kravam, da dobro dojijo in dajejo masno in gosto mleko, ki daje mnogo smetane. — Prah za svinje je priporočeno sredstvo proti skoro vsem boleznim svinj, posebno kadar svinje nočejo žreti, pri grizih itd. Svinje postanejo debele in se pridno rede. — Prah za perutnino se primeša h hrani za kokoši, purane, race, gosi itd., da postanejo debele in da pridno nesejo jajca. 446 20-7 Vsak gori navedenih praškov stane: 3 škatlje 2 K, 6 škatelj 4 K, 12 škatelj 7 K 20 v franko. Manj kot 3 škatlje se ne razpošilja. Dobiva se samo

Mestna lekarna v Zagrebu,

Markov trg št. 100, zraven cerkve sv. Marka.

Kdor želi imeti zdravo in lepo živino, naj si nemudoma naroči.

Vsak dan dojde veliko naročb iz vseh krajev, kar je najboljši dokaz o izvrstnosti teh živalskih praškov.